

12.10.2017, 13:54 Bruksela (PAP)

UE zgodziła się na powołanie Prokuratury Europejskiej; Polska poza

20 państw członkowskich UE zgodziło się w czwartek na powołanie Prokuratury Europejskiej, która ma prowadzić sprawy przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii i oszustw związanych z VAT. Polska już wcześniej zdecydowała, że nie włącza się w tę współpracę.

"Utworzenie Prokuratury Europejskiej będzie stanowić prawdziwy punkt zwrotny. Wiele przypadków nadużyć finansowych ze szkodą dla budżetu UE ma charakter międzynarodowy. Potrzebujemy zatem instytucji, która jest w stanie nie tylko prowadzić dochodzenia, ale także ścigać przestępców w skali międzynarodowej" - podkreślili w wydanym w czwartek oświadczeniu unijna komisarz ds. sprawiedliwości Vera Jourova oraz komisarz ds. budżetu Guenther Oettinger.

Urząd Prokuratury Europejskiej (EPPO, European Public Prosecutor's Office) będzie powołany na zasadzie wzmocnionej współpracy, która umożliwi działanie tylko części krajów. Unijni ministrowie odpowiedzialni za sprawy sprawiedliwości, którzy spotkali się w czwartek w Luksemburgu, zatwierdzili regulacje w tej sprawie.

W czerwcu 20 państw unijnych zawarło porozumienie w sprawie EPPO. Wśród krajów, które opowiedziały się za powołaniem Prokuratury Europejskiej, nie było Polski. Polskie władze nie kwestionowały samej idei powołania tego organu, ale uprawnienia, jakie ma on otrzymać.

Prokuratura ma prowadzić dochodzenia w sprawach przestępstw przeciwko budżetowi UE i oszustw związanych z podatkiem VAT, w tym nadużyć z udziałem środków unijnych na kwotę ponad 10 tys. euro i transgranicznych oszustw związanych z VAT na kwotę ponad 10 mln euro.

Do tej pory tylko organy krajowe mogły ścigać nadużycia poczynione ze szkodą dla budżetu UE, jak np. niewłaściwe wykorzystanie funduszy unijnych albo transgraniczne oszustwa podatkowe. Ich jurysdykcja nie sięga jednak poza granice danego państwa.

Komisja Europejska zachęca, by kraje, które do tej pory nie zdecydowały się na dołączenie do wzmocnionej współpracy, zrobiły to. Poza Polską, apel adresowany jest do Danii, Holandii (władze tego kraju zadeklarowały ostatnio, że przystąpią do współpracy), Irlandii, Malty, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Węgier.

W przyszłym roku - jak zapowiedzieli Jourova i Oettinger - określone mają być kolejne etapy ewentualnego przyszłego rozszerzenia zakresu kompetencji Prokuratury Europejskiej, tak aby objęły one również ściganie transgranicznych przestępstw terrorystycznych.

Niewykluczone, że będą też i inne "zachęty", by wszystkie kraje UE przystąpiły do współpracy w tym obszarze. Nieoficjalnie w Brukseli dyskutowana jest możliwość jakiejś formy połączenia korzystania ze środków unijnych z udziałem w Prokuraturze Europejskiej. Ostatnio mówiła o tym odpowiedzialna za środki polityki spójności, komisarz ds. polityki regionalnej Corina Crețu.

Zastrzeżenia polskich władz wobec Prokuratury Europejskiej dotyczą m.in. jej proponowanych uprawnień w kwestii zwalczania oszustw związanych z VAT. Polscy dyplomaci argumentują, że jest to kompetencja państw członkowskich, a skuteczność Prokuratury Europejskiej wniosłaby niewielką wartość dodaną w tej kwestii.

Jak wynika z wyliczeń Komisji Europejskiej, co roku budżety państw w całej Europie tracą co najmniej 50 mld euro dochodów z podatku VAT z powodu transgranicznych oszustw. Obchodząc przepisy krajowe i uciekając przed postępowaniami karnymi, transgraniczna przestępczość zorganizowana osiąga zyski dochodzące do miliardów euro rocznie. Poza obszarem podatku VAT, w 2015 r. państwa członkowskie wykryły i zgłosiły Komisji nieprawidłowości związane z nadużyciami finansowymi na kwotę ok. 638 mln euro.

KE przekonuje, że prokuratorzy krajowi mają ograniczone możliwości zwalczania transgranicznej przestępczości finansowej na szeroką skalę. Nowy unijny organ będzie mógł prowadzić szybkie dochodzenia w całej Europie oraz wymieniać informacje w czasie rzeczywistym. Ma być to przełom w dotychczasowych działaniach.

Europejska Prokuratura będzie miała siedzibę w Luksemburgu, gdzie będzie urzędował prokurator generalny i prokuratorzy ze wszystkich uczestniczących państw. Będą oni nadzorować śledztwa w sprawach kryminalnych prowadzone przez oddelegowanych do tego celu prokuratorów europejskich w każdym z 20 państw. KE chce, by Prokuratura Europejska mogła zacząć funkcjonować na początku 2020 r.

Krzysztof Strzępka (PAP)

stk/ ulb/ mal/

 Copyright

Materiały redakcyjne, fotografie, grafy i pliki wideo pochodzące z serwisów informacyjnych PAP stanowią element baz danych, których producentem i wydawcą jest Polska Agencja Prasowa S.A. z siedzibą w Warszawie i chronione są przepisami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych. Z zastrzeżeniem przewidzianych przez przepisy prawa wyjątków, w szczególności dozwolonego użytku osobistego, ich wykorzystanie dozwolone jest jedynie po zawarciu umowy licencyjnej. PAP S.A. zastrzega, iż dalsze rozpowszechnianie materiałów, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt. b) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, jest zabronione.